GIBBIS – PERSBERICHT	25.11.2026

MAHA-studie 2026: ziekenhuizen zijn volop in transformatie, maar hebben ondersteuning nodig

Brussel, 25 november 2026 – **De resultaten van de MAHA-studie 2026 van Belfius bevestigen een aanhoudende toename van de ziekenhuisactiviteit in België. Ziekenhuizen behandelen steeds meer patiënten, vooral in het dagziekenhuis, de zorgnoden worden complexer en het gebruik van de spoeddiensten blijft toenemen. Tegelijk blijft de financiële situatie van de ziekenhuizen kwetsbaar. Voor GIBBIS tonen deze vaststellingen aan hoe dringend het is om de transformatie van de sector te ondersteunen.**

Drie kerncijfers uit de MAHA-studie die de realiteit van de ziekenhuizen illustreren

- **+15% opnames sinds 2019: de zorgvraag blijft toenemen, vooral in het dagziekenhuis**

Ziekenhuizen verzorgen steeds meer patiënten, maar doen dat via zorgvormen die beter aansluiten bij de noden van vandaag. Het chirurgisch dagziekenhuis (+37% in drie jaar) en het medisch dagziekenhuis (+14% in drie jaar) blijven groeien, terwijl het aantal klassieke hospitalisaties (+2% in drie jaar) globaal stabiel blijft.

Deze evolutie weerspiegelt zowel de medische vooruitgang als de verwachtingen van patiënten, die kwaliteitsvolle zorg willen krijgen met een zo kort mogelijk verblijf in het ziekenhuis. De verschuiving naar ambulante zorg is geen toekomstperspectief meer, maar een realiteit, die bovendien verder zal worden versneld door de hervorming van het ziekenhuislandschap.

Daarnaast vallen de hoge bezettingsgraden in de geriatrie en de psychiatrie op. Zij vormen een weerspiegeling van zowel de vergrijzing van de bevolking als de sterke toename van de noden op het vlak van geestelijke gezondheidszorg.

De zorgbehoeften blijven stijgen, terwijl de beschikbaarheid van personeel een grote uitdaging blijft.

- **700.000 bezoeken per jaar aan de Brusselse spoeddiensten: een cijfer dat blijft stijgen, met een uitgesproken Brusselse realiteit**

In Brussel zijn spoeddiensten voor velen de eerste toegangspoort tot het zorgsysteem geworden. In tien jaar tijd steeg het aantal bezoeken van minder dan 600.000 tot meer dan 700.000.

Toch leidt slechts 11,8% van deze bezoeken tot een ziekenhuisopname, tegenover gemiddeld 20% in België. Naast hun ziekenhuisfunctie vervullen spoeddiensten daardoor ook een essentiële rol als vangnet voor de toegang tot zorg voor een deel van de Brusselse bevolking.

Deze realiteit onderstreept de noodzaak om de eerstelijnszorg verder te versterken en de hervorming van de niet-geplande zorg voort te zetten, zodat elke patiënt naar het meest geschikte zorgniveau kan worden doorverwezen.

➢ De financiële situatie blijft bijzonder kwetsbaar voor 75% van de ziekenhuizen

Hoewel de courante resultaten licht verbeteren, behaalt 75% van de ziekenhuizen een marge van minder dan 1%, wat volgens Belfius wijst op een financieel kwetsbare situatie.

De ziekenhuizen beschikken daardoor over nauwelijks reserves om bijkomende kosten op te vangen of de noodzakelijke transformaties van infrastructuur en organisatie op een duurzame manier te financieren.

Die financiële kwetsbaarheid vertaalt zich ook in tragere investeringen. Terwijl ziekenhuizen hun infrastructuur en organisatie moeten aanpassen aan veranderende zorgnoden, stelt de MAHA-studie vast dat het meerjarige investeringsniveau in Brussel bijzonder laag blijft.

De transformatie van de zorg vraagt investeringen

Voor GIBBIS tonen de resultaten van MAHA 2026 duidelijk aan dat ziekenhuizen zich midden in een ongeziene transformatie bevinden. Zij moeten gelijktijdig zorgtrajecten herorganiseren, de samenwerking tussen ziekenhuizen en met de eerste lijn versterken, investeren in de uitwisseling van gezondheidsgegevens, hun infrastructuur moderniseren, hun klimaatweerbaarheid versterken en tegelijk voldoen aan de steeds strengere milieuvereisten, en uiteraard ook medische innovaties integreren.

Deze transformatie is noodzakelijk om kwaliteitsvolle zorg te blijven garanderen: dichter bij de patiënt waar mogelijk, en met een grotere concentratie van zorg waar nodig. Maar daarvoor zijn voldoende middelen vereist.

GIBBIS roept de overheden daarom op om:

- een transitiefonds op te richten om de hervormingen in de sector te ondersteunen;
- meer te investeren in ziekenhuisinfrastructuur zodat deze aangepast kan worden aan de nieuwe zorgrealiteit;
- de voorwaarden te creëren die ziekenhuizen toelaten te investeren in innovatie, nieuwe technologieën en nieuwe zorgorganisaties;
- de samenhang tussen de verschillende hervormingen te bewaken, zodat sommige reglementaire evoluties niet leiden tot een verschuiving van activiteiten buiten het ziekenhuis, op het moment dat de overheden net verwachten dat ziekenhuizen een sterkere rol opnemen in de organisatie van de zorg.

In Brussel moet deze ondersteuning bovendien rekening houden met de specifieke realiteit van een grootstedelijke regio: een bijzonder kwetsbare bevolking, meertaligheid, de supraregionale functie van de Brusselse ziekenhuizen die patiënten verzorgen van ver buiten de gewestgrenzen, en de specifieke lasten die de instellingen dragen, onder meer inzake statutaire pensioenen.

"De komende drie jaar worden bepalend. Ziekenhuizen zijn bereid hun inspanningen voort te zetten om een voortrekkersrol te blijven spelen in de transformatie van de gezondheidszorg. Dan moeten zij daar ook de nodige middelen voor krijgen. Dat betekent een transitiefonds om de hervormingen te ondersteunen, investeringen om de infrastructuur te moderniseren waar nodig, en voldoende financiële ruimte voor ziekenhuizen om te investeren in innovatie. Alleen zo kunnen we het ziekenhuislandschap verder moderniseren en een hoogkwalitatief zorgaanbod blijven garanderen.", aldus Gert Van Esbroeck, gedelegeerd bestuurder van GIBBIS.

Contactpersoon:

Ariane van de Werve

+32 486 17 33 26

ariane.vandewerve@gibbis.be

GIBBIS (www.GIBBIS.be) is de pluralistische werkgeverskoepel van de openbare en private social profit gezondheidsinstellingen van Brussel. Ze vertegenwoordigt meer dan 70 instellingen (ziekenhuizen, psychiatrische instellingen en rustoorden), verspreid over meer dan 80 sites gelegen in de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.